

RECURS DIDÀCTIC

ENS TRACTEM BÉ

Lucía Serrano

PenguinAula

ÍNDEX

- 1 Introducció per al docent p.3
- 2 Idees clau del llibre p.5
- 3 Metodologia p.7
- 4 Activitats p.8
- 5 Creació del mural p.29

1 INTRODUCCIÓ PER AL DOCENT

En aquesta guia per treballar *Ens tractem bé*, de Lucía Serrano, trobaràs:

- ➡ Les idees principals que es desenvolupen al llibre, juntament amb el número de la sessió en la qual es treballen.
- ➡ La metodologia que s'utilitza en cada sessió, seguida d'una petita explicació.
- ➡ El conjunt de sessions que conformen la proposta.

Aquest últim punt mereix aturar-nos un moment. La proposta la integren diferents sessions que no segueixen un ordre específic. Totes estan contemplades dins del marc global de l'obra, però no tenen una continuïtat tancada, de manera que pots fer les modificacions que consideris oportunes segons les teves necessitats. No obstant això, cal esmentar que les idees (i per tant les sessions) es presenten en el mateix ordre que en el llibre.

Cada sessió consta d'una sèrie d'apartats per facilitar la seva comprensió:

- 1 OBJECTIU *(què es pretén amb aquesta sessió?)*
- 2 IDEA CLAU ASSOCIADA *(quina idea del llibre estem treballant?)*
- 3 METODOLOGIA *(quin tipus d'activitats durem a terme?)*
- 4 MATERIALS *(què necessitem per a aquestes activitats?)*
- 5 DESCRIPCIÓ *(en què consisteix cada activitat?)*
- 6 ORIENTACIONS PRÀCTIQUES *(què cal tenir en compte?)*

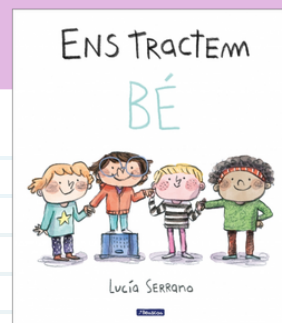
L'última sessió consisteix en la creació d'un mural que pretén recollir tot el que s'ha après durant el procés.

Sobre el llibre...

No cal ser amic o amiga de tothom. Però sí tractar-nos bé. Saps com fer-ho?

Aquest llibre de Lucía Serrano parteix del fet que tots som únics i diferents; a partir d'aquí, explica de quina manera ens relacionem amb els altres. A vegades, les relacions són tranquil·les i serenes. Però altres vegades, ens podem sentir malament pel que fan els altres. O potser som nosaltres els que fem sentir malament a algú?

A partir d'una sèrie de normes, el llibre explica com és millor actuar. Perquè si bé no és obligatori ser amic o amiga de tothom, hem de saber com portar-nos bé.

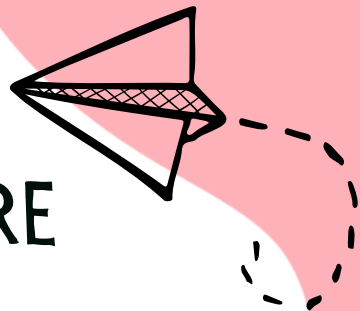
Sobre l'autora...

Lucía Serrano va néixer a Madrid l'any 1983. Des que era molt petita explicava a tothom que quan fos gran treballaria explicant contes. Quan va fer deu anys va decidir que ningú, de cap manera, no li prendria la imaginació.

Quan va acabar l'institut, va estudiar Belles Arts, on va gaudir molt. Més tard va agafar un tren cap a Barcelona perquè li van dir que allà es fan molts llibres. Es va enamorar del lloc i s'hi ha quedat, dibuixant, inventant contes, aprenent i gaudint.

2 IDEES CLAU DEL LLIBRE

- ➡ *No hi ha ningú idèntic a nosaltres. Això ens fa ser únics.*
Tots som diferents per dins i per fora. Algú pot assemblar-se a nosaltres, però no hi ha ningú exactament igual.

SESSIÓ 1

- ➡ *Tots necessitem tenir amics. Això ens fa sentir bé.*
No hem d'excloure a ningú. Hem de tractar-nos bé, encara que no tots siguem millors amics. Ningú mereix estar sol.

SESSIÓ 2

- ➡ *Després de barallar-nos amb algú ens sentim malament.*

SESSIÓ 2

- ➡ *Si li parlem malament al nostre cos, es fa petit i pensa que no pot aconseguir res.*

Perquè ens faci cas, cal parlar-li amb delicadesa.

SESSIÓ 3

- ➡ *Anar més lent que altres persones no és un problema.*

Estem aprenent a fer les coses, i aprendre no és una cosa dolenta.

SESSIÓ 3

2 IDEES CLAU DEL LLIBRE

➡ *No passa res si no sabem resoldre un conflicte: demanem ajuda a un adult.*

SESSIÓ 4

➡ *Si algun company necessita ajuda, hem de donar-la-li.*

Això no vol dir formar part del conflicte. Hi ha altres maneres d'ajudar: fer costat a la persona que està trista (jugant amb ella) o avisar a un adult.

SESSIÓ 4

➡ *Broma i burla no són el mateix.*

La primera consisteix a riure amb algú. La segona a riure's d'algú.

SESSIÓ 5

3 METODOLOGIA

APRENTATGE COOPERATIU

El coneixement es construeix gràcies a les aportacions de tots els estudiants, de manera que els diferents punts de vista aporten matisos sobre un mateix concepte i reconduïxen el debat fins a arribar a una conclusió clara que aporta un nou coneixement.

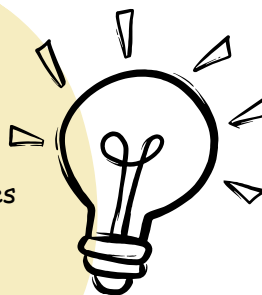
PLUJA D'IDEES

Espai destinat a la formulació de propostes, suggeriments, hipòtesis o alternatives per part de l'alumnat al voltant d'una situació o un tema concret.

REFLEXIÓ GUIADA

Conversa en gran grup dirigida pel docent amb la finalitat d'assentar coneixements. Es llancen preguntes obertes pensades perquè els estudiants es plantegin escenaris hipotètics, facin ús dels seus coneixements previs i els relacionin amb els nous aprenentatges.

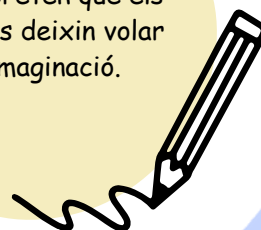
JOC COOPERATIU

Dinàmiques lúdiques que, a banda de la diversió, pretenen que l'alumnat treballi conjuntament per aconseguir una meta determinada.

DIBUIX ARTÍSTIC

Creacions artístiques on es pretén que els alumnes deixin volar la imaginació.

ACTIVITATS

SESSIÓ 0

"Ens endinsem en el llibre"

Abans de la lectura

Durant la lectura

Després de la lectura

Objectiu

- Encuriosir i anticipar el contingut del conte.
- Activar coneixements previs.

Idea clau associada

Es posen en pràctica coneixements previs (encara no s'ha iniciat la lectura).

Metodologia

PLUJA D'IDEES

Materials

Cartolina DIN A3 dividida en tres seccions, materials per escriure i post-its (opcionals).

Descripció

Observació de la portada: el grup s'asseu en assemblea observant el llibre. Tots miren la portada i llegeixen el títol. Es comenta què apareix a la il·lustració, què creuen que està passant i de què podria tractar la història. El llibre pot passar-se entre els alumnes perquè el toquin, fullegin les seves pàgines i es familiaritzin amb el seu format (com són les il·lustracions, quantes pàgines té, etc.).

Pluja d'idees: el docent planteja tres preguntes al grup. *De què creiem que tracta el llibre? Què significa tractar-nos bé? Què esperem aprendre amb aquest llibre?* Els alumnes comparteixen les seves idees.

Registre d'idees prèvies: el docent prepara una cartolina DIN A3 dividida en quatre espais diferents, amb les tres preguntes anteriors com a títol de cadascun (el quart espai es deixa en blanc). La idea és completar la cartolina amb ajuda de tot el grup-classe, ja sigui de manera individual (se li lliura a cada nen i nena un post-it en el qual escriu o dibuixa la seva idea per enganxar-lo després a l'apartat corresponent), o mitjançant una pluja d'idees grupal, sortint per torns a escriure una paraula, frase breu o dibuix representatiu de l'opinió de la classe.

Producte final: el resultat és una cartolina que reflecteix els coneixements previs i les expectatives de tot el grup-classe. El quart espai es deixa en blanc, ja que es completarà a l'última sessió del projecte, per la qual cosa aquesta cartolina ha de ser guardada pel docent o romandre en un lloc visible de l'aula.

ACTIVITATS

SESSIÓ 0

“Ens endinsem en el llibre”

Abans de la lectura ☒

Durant la lectura

Després de la lectura

Orientacions
pràctiques

No se'n requereixen.

EXEMPLE

Així ha de quedar la cartolina DIN A3.

ENS TRACTEM BÉ

De què creiem que
tracta el llibre?

Què significa tractar-nos
bé?

Què esperem aprendre
amb aquest llibre?

ACTIVITATS

SESSIÓ 1

"Qui és qui?"

Abans de la lectura

Durant la lectura

Després de la lectura

Objectiu

- Reconèixer característiques comunes i diferencials entre els companys, amb la finalitat de celebrar la diversitat i posar en valor com d'especial és cada persona.
- Fomentar el bon clima de l'aula i afavorir la cohesió del grup-classe.

Idea clau associada

⇒ *No hi ha ningú idèntic a nosaltres. Això ens fa ser únics.*

Metodologia

DIBUIX ARTÍSTIC

REFLEXIÓ GUIADA

Materials

Paper i materials de dibuix, *blue-tack*, un got i paperets amb els noms de la classe.

Descripció

Autoretrat: cada alumne realitza un dibuix de si mateix, centrant-se en els seus trets físics. Després han de pintar-lo.

Exposició dels retrats: una vegada finalitzats, s'exposen tots els retrats a la pissarra, els uns al costat dels altres. Han de ser visibles per al grup-classe.

Joc d'endevinalles: surt un alumne a l'atzar. Posa la mà al got i extreu un paperet sense mirar, que serà el nom del company al que ha de descriure i que la resta de la classe haurà d'endevinar. S'ha d'alternar un tret físic (ex. porta una samarreta vermella, té els cabells arrissats, la seva pell és clara...) amb un tret personal (ex. és simpàtic, ajuda als altres, li agrada jugar a futbol...). El docent anirà anotant a cada ronda de pistes les característiques que es van descrivint a la pissarra. El company que aconsegueixi endevinar de qui es tracta serà el següent a sortir.

Argumentació: quan això passi, l'alumne que ha fet la descripció ha de justificar-la, i l'alumne interpel·lat ha d'expressar si se sent o no identificat amb ella.

ACTIVITATS

SESSIÓ 1

"Qui és qui?"

Abans de la lectura

Durant la lectura

Després de la lectura

Descripció

Reflexió final: en acabar, es fa una reflexió conjunta rescatant alguns moments del joc. La idea és que els alumnes vegin que, malgrat tenir trets comuns (durant el joc, abans endevinar de qui es tractava, hauran anat dient el nom d'altres companys que també tenen aquestes característiques), sempre hi ha un tret distintiu que ens fa ser únics i diferents als altres (el tret que ha permès identificar de qui es tractava).

Orientacions pràctiques

- Es recomana enganxar els autoretrats a la pissarra amb *blue-tack*.
- La idea de l'autoretrat és que aquest sigui el més fidel possible a la persona que representa. No es busca una representació artística o perfecta, sinó que l'alumne se senti identificat amb la seva creació.

ACTIVITATS

SESSIÓ 2

"Ens passem la pilota"

Abans de la lectura

Durant la lectura

Després de la lectura

Objectiu

- Crear una experiència vivencial que permeti a l'alumnat prendre consciència del que suposa ser exclòs i/o excloure a algú d'un grup.
- Destacar el valor de l'amistat i el seu impacte en el benestar.
- Recollir les reflexions dutes a terme durant la sessió en un material tangible que fomenti la continuïtat a l'aula d'aquests valors.

Idea clau associada

- ⇒ *Tots necessitem tenir amics. Això ens fa sentir bé.*
- ⇒ *Després de barallar-nos amb algú ens sentim malament.*

Metodologia

REFLEXIÓ GUIADA

JOC COOPERATIU

Materials

Una pilota, un got, paperets amb els noms de la classe, paperets buits, cartolina, altaveus i un reproductor de vídeo.

Descripció

Sorteig: el docent té un got amb tots els noms de la classe. En tria cinc a l'atzar i aquests han de sortir fora de l'aula.

Explicació de la dinàmica: a la resta del grup els explica la dinàmica. Han de posar-se en cercle i passar-se la pilota mentre la música està sonant. L'objectiu és que, durant tot el recorregut, la pilota no toqui el terra ni una vegada. Han d'anar al ritme de la música que està sonant (ex. si la música s'accelera, han de passar-se la pilota més ràpid). El docent els adverteix que els companys que estan fora NO han de saber de què tracta el joc. Tampoc se'ls pot passar la pilota. Han de fer veure que no hi son.

Començament del joc: es demana als cinc nens o nenes que estan fora que entrin a l'aula i que es col·loquin entre els seus companys, formant part del cercle. Han d'estar barrejats per tot el cercle. Llavors, el docent indica el començament del joc i s'observen les primeres reaccions.

Primeres reaccions: en acabar, es pregunta als cinc nens o nenes com s'han sentit i per què. La idea és que s'hagin sentit frustrats perquè volien participar i no podien. És a dir, s'han sentit exclosos. Després, es pregunta als altres com s'han sentit ells en veure que els seus companys no podien jugar.

ACTIVITATS

SESSIÓ 2

“Ens passem la pilota”

Abans de la lectura

Durant la lectura

Després de la lectura

Descripció

Segona ronda del joc: es fa una segona ronda (amb tots els nens i nenes), però ara demanant-los que fingeixin estar enfadats. No es poden mirar els uns als altres, ni tampoc riure en passar-se la pilota. Han d'estar freds i seriosos. Després els preguntem si els ha agradat jugar així, i introduïm la idea de que estar enfadats ens fa sentir malament.

Reflexió final: transmetre la idea de que malgrat ser diferents (com es va explicar a la sessió anterior), tots necessitem tenir amics. Quan no els tenim, ens sentim malament. Llavors, es proposen possibles maneres de solucionar conflictes i s'apunten en un paperet (un per alumne). El docent els recollirà i els apuntarà de manera visual i bonica en una cartolina.

Racó de la calma: aquestes cartolines estaran enganxades al racó de la calma de la classe com a consell si alguna vegada algú té algun conflicte i necessita idees per poder solucionar-lo.

Orientacions pràctiques

Hem de validar totes les idees que sorgeixin:

- Si els alumnes s'han sentit tristos en observar que els seus companys no podien jugar, els diem que si estem en un grup d'amics que exclou a algú, no tenim perquè estar d'acord amb això.
- Si altres nens i nenes s'han divertit per la confusió dels companys que no han pogut jugar, ho validem (ja que estem en un joc), però aprofitem per dir que hi ha persones que s'alegren d'excloure als altres i que això està malament.

ACTIVITATS

SESSIÓ 3

"El semàfor dels pensaments"

Abans de la lectura

Durant la lectura

Després de la lectura

Objectiu

- Posar de manifest l'impacte que té el nostre llenguatge interior (com ens parlem a nosaltres mateixos) sobre la nostra autoestima.
- Ajudar a l'alumnat a identificar els tipus de pensaments: diferenciar els que són perjudicials per a nosaltres d'aquells que no ho són.
- Oferir estratègies a l'alumnat per transformar els pensaments intrusius en missatges constructius.

Idea clau associada

⇒ Si li parlem malament al nostre cos, es fa petit i pensa que no pot aconseguir res.

⇒ Anar més lent que altres persones no és un problema.

Metodologia

REFLEXIÓ GUIADA

APRENTATGE COOPERATIU

Materials

Altaveus i reproductor de vídeo, fotografies de les diferents parts del curtmetratge, cartolina/imatge d'un semàfor (A3), targetes amb diferents tipus de pensaments, un got, paperets amb els noms i blue-tack.

Descripció

Visualització del curtmetratge: per reforçar les idees clau treballades al llibre, es visualitza el curtmetratge "PIP", sobre un gos que està aprenent a ser guia per a persones cegues i no confia en si mateix.

Reflexió sobre el curtmetratge: després de la visualització, es comenta el contingut del vídeo per assegurar la seva comprensió.

Línia temporal: la primera part de la sessió consisteix a ordenar en una línia temporal escenes del curtmetratge. Cada punt de la línia temporal reflecteix l'estat d'aprenentatge en el qual es trobava el gos: "Ho intento"-"Error"-"Ho intento de nou"-"Error"-"Em sento petit"-"Ho intento una altra vegada" i "Ho aconsegueixo". Poden fer-ho en petits grups (tres o quatre nens i nenes) o tot el grup-classe.

ACTIVITATS

SESSIÓ 3

"El semàfor dels pensaments"

Abans de la lectura

Durant la lectura

Després de la lectura

Descripció

Semàfor dels pensaments I: després de la reflexió del que implica el procés d'aprenentatge, apliquem els coneixements a la vida real. Per fer-ho, és necessari crear un pòster gran en forma de semàfor. Pot ser una imatge o una cartolina dividida en tres seccions: verda, groga i vermella. La primera és per als pensaments positius, la segona per aquells més ambigus o neutres, i la tercera per als pensaments negatius. En gran grup, han d'intentar classificar-los a la columna corresponent. A cada torn es treurà un paperet aleatori amb el nom d'un nen o nena, que sortirà a col·locar el pensament segons el consens general.

Semàfor dels pensaments II: una vegada col·locades totes les targetes, la idea ara és agafar els paperets negatius (enganxats al semàfor amb *blue-tack*) i transformar-los en positius. Per això, el docent ha de donar la volta a cada targeta (que està en blanc) i escriure allà la versió positiva. Llavors ja es poden col·locar els pensaments a la columna verda. L'objectiu és que, en acabar, tots estiguin a la part verda, transmetent la idea de que tots els pensaments negatius poden ser positius, tot depèn de com ens parlem.

Orientacions pràctiques

Una reflexió per l'activitat de "línia temporal": *els altres gossos anaven més ràpid que ell, però finalment va ser ell qui ho va aconseguir. Què hauria passat si s'hagués rendit al primer o al segon intent?*

Missatge: no cal rendir-se, ni comparar-se. L'important és arribar. No passa res si ens equivoquem durant el camí, estem aprenent.

Enllaç al curtmetratge

<https://www.youtube.com/watch?v=07d2dXHYb94>

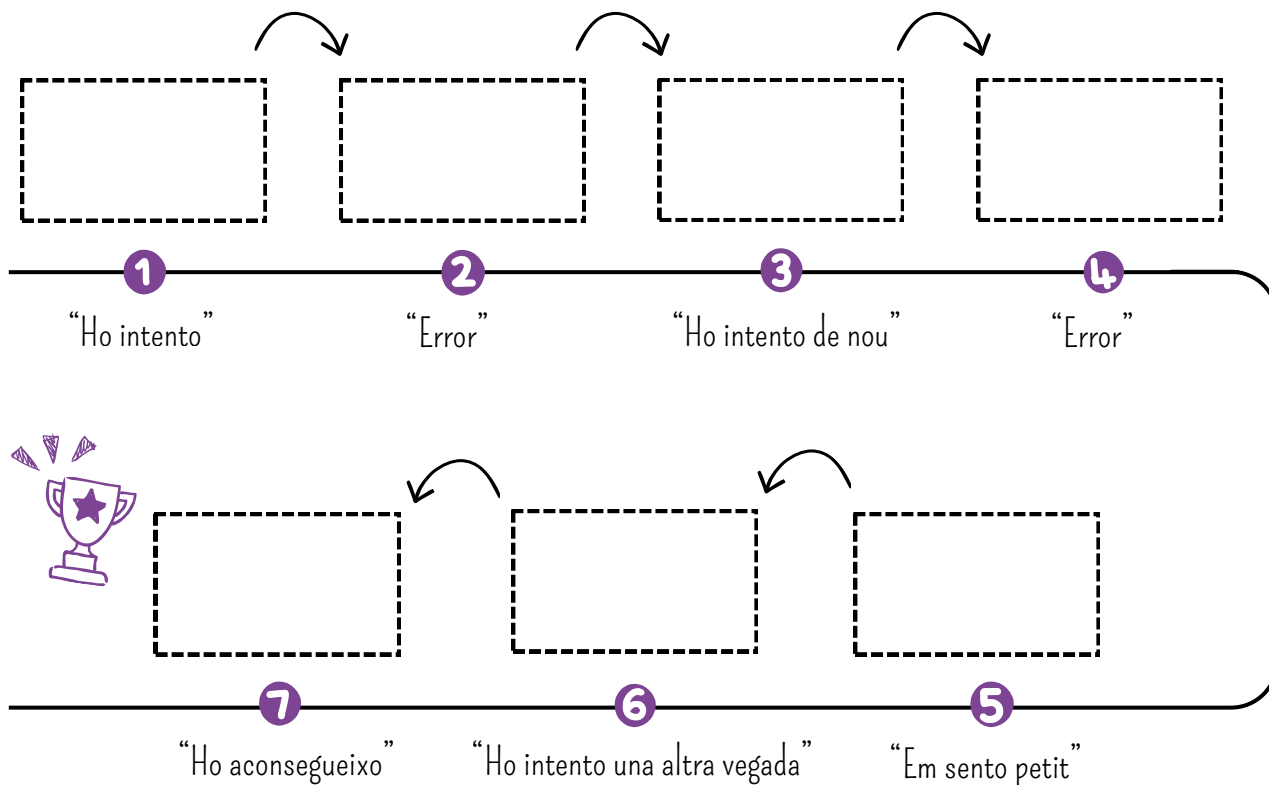
ACTIVITATS

SESSIÓ 3

EXEMPLE

Així ha de quedar la línia temporal dibuixada a la pissarra.

MATERIAL

Aquestes son les imatges que han d'anar enganxades a la línia temporal.

1

2

ACTIVITATS

SESSIÓ 3

3

4

5

6

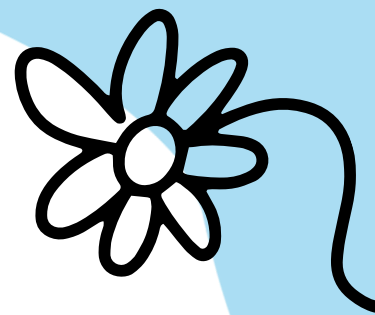

7

ACTIVITATS

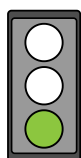
SESSIÓ 3

MATERIAL

Aquests són els pensaments que han d'anar enganxats al semàfor.

Pensaments POSITIUS:

Puc aprendre coses
noves.

M'agrada com
dibuixo.

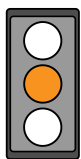
Soc bon amic/a.

Si m'equivoco, puc
tornar-ho a intentar.

Puc demanar ajuda
si la necessito.

M'esforço, i això és
important.

Soc important i
m'estimen.

Pensaments NEUTRES:

Avui toca anar a
l'escola.

Ara és l'hora del
pati.

He de recollir les
meves joguines.

Avui mengem llenties.

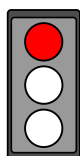
Demà és dissabte.

He de posar-me la
jaqueta.

ACTIVITATS

SESSIÓ 3

Pensaments NEGATIUS:

(A sota de cada etiqueta hi ha un exemple de la que podria ser la versió positiva del missatge).

Segur que treuré mala nota a plàstica.

Puc intentar-ho i fer-ho el millor que pugui.

Mai em trien per jugar.

Puc demanar jugar o buscar algú que vulgui jugar amb mi.

Tot em surt pitjor que als altres.

No m'he de comparar amb ningú perquè tots som diferents.

Ningú m'escolta quan parlo.

Puc aixecar la mà o parlar quan em toqui.

Si no guanyo, vol dir que soc dolent/a.

Encara que no guanyi, puc divertir-me.

Segur que la mestra està enfadada amb mi.

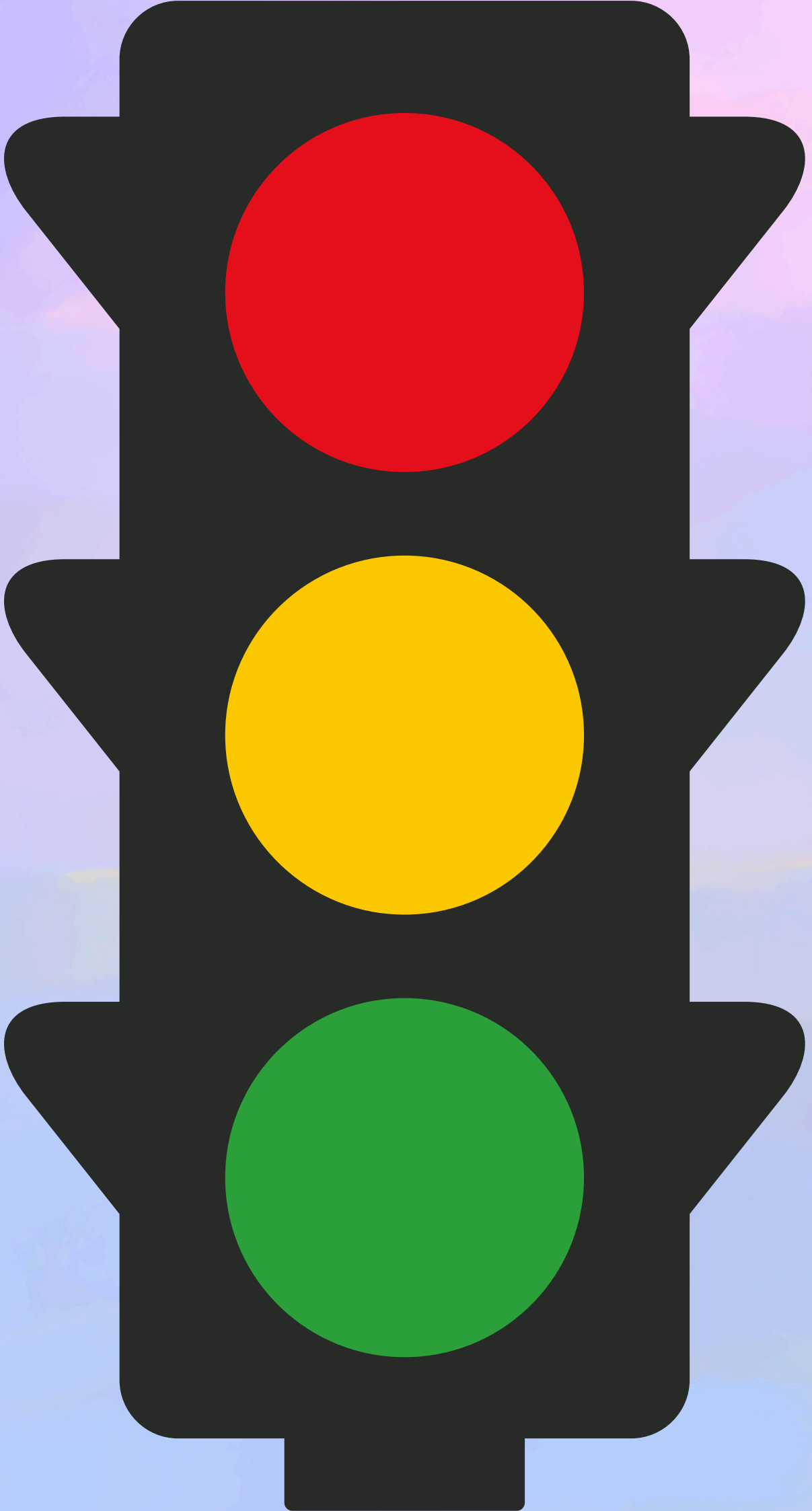
Potser no s'ha adonat que m'ha contestat malament.

Sempre molesto als altres.

Puc intentar portar-me millor.

ACTIVITATS

SESSIÓ 4

"El consultori de la classe de... (incloure nom de la classe)"

Abans de la lectura

Durant la lectura

Després de la lectura

Objectiu

- Inculcar a l'alumnat la necessitat de demanar ajuda quan sigui necessari.
- Demostrar que hi ha diferents alternatives per afrontar un problema.
- Crear un recurs tangible que fomenti la continuïtat d'aquests valors a l'aula.
- Fomentar un bon clima d'aula i desenvolupar el sentiment de pertinença al grup-classe.

Idea clau associada

- ⇒ *No passa res si no sabem resoldre un conflicte: demanem ajuda a un adult.*
- ⇒ *Si algun company necessita ajuda, hem de donar-la-hi.*

Metodologia

REFLEXIÓ GUIADA

PLUJA D'IDEES

Materials

Paperets amb casos.

Descripció

Assemblea inicial: es demana als alumnes que s'asseguin en cercle.

Plantejament de problemes (OPCIONAL): es proposa als alumnes que escriguin o dibuixin en un paper un problema que hagin tingut durant la setmana, ja sigui a l'escola o a casa.

Consultori guiat pel docent: en cas que el pas anterior s'ometi, el docent presenta unes targetes a mode de consultori. Hi apareixen problemes quotidians que algunes persones li han explicat, els noms de les quals no pot revelar. Els problemes presentats responen a situacions pròximes i habituals a la vida dels nens i nenes. Entre tots, es proposen diferents solucions o alternatives per a cada cas, que s'anotaran a la pissarra.

Reflexió conjunta: en finalitzar l'activitat, es realitza una reflexió amb el grup-classe que consisteix en posar en valor la importància de demanar ajuda quan no sabem afrontar sols un problema; i es destaca que pot haver-hi més d'una forma adequada de resoldre una mateixa situació (com s'observa a la pissarra). En els casos més difícils, es reforça la idea de demanar ajuda a un adult de referència o a la família.

ACTIVITATS

SESSIÓ 4

“El consultori de la classe”

Abans de la lectura

Durant la lectura

Després de la lectura

Descripció

Proposta de continuïtat per a l'aula: es planteja la creació d'un consultori anònim permanent a l'aula. Per això, s'habilita un suro o espai visible on els alumnes puguin col·locar, de manera anònima, els problemes que desitgin compartir. Al llarg de la setmana, els companys podran llegir-los i aportar possibles solucions, afavorint la cohesió del grup i el sentiment de cooperació i pertinença.

Orientacions pràctiques

En el cas que es faci la part de “plantejament de problemes”, es recalca als alumnes que no han d'aparèixer noms d'altres companys; per evitar-ho, s'acorda utilitzar noms ficticis quan sigui necessari fer referència a altres persones, excepte si es tracta de la mare, el pare o altres familiars.

ACTIVITATS

SESSIÓ 4

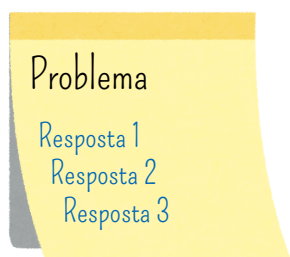
EXEMPLE

Així ha de quedar la proposta de continuïtat.

Exemple de consulta:

Tant l'alumne que exposa el problema com els companys que li responen poden decidir si volen posar el seu nom o prefereixen que el missatge sigui anònim.

MATERIAL

Aquestes són les consultes secretes del docent.

Cas 1. Al pati volia jugar a pilota amb altres nens, però no em van deixar. Em vaig enfadar molt i me'n vaig anar sense dir res. Vaig estar en un racó sola i trista, fins que ens van fer entrar a classe una altra vegada. Em vaig sentir malament per haver malgastat tot l'esbarjo sense fer res.

ACTIVITATS

SESSIÓ 4

Cas 2. Em vaig equivocar fent una fitxa a classe perquè no entenia què calia fer. No vaig demanar ajuda i em vaig quedar sense acabar-la perquè em feia vergonya semblar ximple. L'endemà la mestra va veure que no havia fet els deures i em vaig sentir trist perquè vaig estar molta estona intentant fer-los, però no ho vaig aconseguir.

Cas 3. A casa em vaig barallar amb el meu germà gran perquè volíem la mateixa joguina. Vam començar a cridar-nos i a dir-nos coses una mica lletges. La mare i el pare ens van castigar als dos sense jugar, així que cap es va quedar la joguina. Em vaig sentir trist perquè no volia barallar-me ni dir les coses que vaig dir; només volia jugar, però no vaig saber trobar una solució.

Cas 4. Jugant a un joc al pati vaig perdre i em vaig enfadar molt. Vaig empènyer a un company i em van castigar sense pati. Després vaig pensar que no volia fer-li mal, però quan m'enfado em poso molt nerviós i no penso. No sé què fer per calmar-me. Em passa sempre.

Cas 5. Un dia no volia entrar a classe perquè trobava a faltar a la meva família. Vaig plorar i em vaig agafar fort a la porta. La mestra va haver de venir a ajudar-me i jo em sentia malament perquè no sabia com dir el que em passava. No trobava les paraules.

Cas 6. Vaig veure que un company estava sol al pati i altres nens es reien d'ell. No em vaig atrevir a dir res perquè pensava que s'anaven a burlar de mi també. Després em vaig sentir malament per no haver-lo ajudat.

Cas 7. Dos amics meus es van enfadar entre ells i em van dir que no jugués amb l'altre. Jo vaig jugar una estona amb un, i l'altre es va enfadar amb mi. No sé què fer perquè no vull perdre a cap dels dos.

ACTIVITATS

SESSIÓ 5

“És graciós tot el que diem?”

Abans de la lectura

Durant la lectura

Després de la lectura

Objectiu

- Introduir el concepte de burla i broma.
- Avaluar la seva comprensió a través d'un joc.
- Identificar les característiques que ens permeten identificar un comentari com a burla o com a broma.
- Desenvolupar habilitats per a la convivència gràcies al treball cooperatiu (escolta activa, respectar el torn de paraula, establir ponts entre diferents opinions, etc.).

Idea clau associada

⇒ *Broma i burla no són el mateix.*

Metodologia

PLUJA D'IDEES

APRENTATGE COOPERATIU

JOC COOPERATIU

Materials

Cartells per cada grup amb la paraula “burla” i “broma” (dos per grup), cercols verds i vermells (part OPCIONAL) i una cartolina DIN A3 dividida en dues columnes: bromes i burles. També un reproductor de vídeo per al timer (en cas de voler usar-se).

Descripció

Pluja d'idees: quina diferència hi ha entre una broma i una burla? Què li passa a la persona a qui va referida la broma o la burla? (en el cas de la burla, riuen uns, en el cas de la broma, riu també la persona implicada).

Part pràctica: apliquem l'après. La classe es distribueix per l'aula en grups de 4-5 alumnes. Es designa un portaveu. La part pràctica es divideix en dues parts: una primera grupal i una altra individual (OPCIONAL).

Part I: A la primera part, els grups debaten en temps limitat si una situació es tracta d'una burla o broma. En cada cas, aixecaran el cartell corresponent els portaveus de cada grup, representant l'opinió col·lectiva. S'anotaran els punts. Per afegir tensió, pot haver-hi un timer.

Part II (OPCIONAL): aquesta part és motriu i individual. Hi ha cercols escampats pel terra (broma: cercol verd; burla: cercol vermell). Un membre de cada grup ha de córrer al cercol del color que correspongui en funció de si considera que és broma o burla. No té l'ajuda del grup, ha de prendre la decisió de manera individual mentre està sonant el timer. A cada ronda, surt un nen o nena diferent. Se sumaran els punts obtinguts a la part I i II.

ACTIVITATS

SESSIÓ 5

“És graciós tot el que diem?”

Abans de la lectura

Durant la lectura ☒

Després de la lectura

Descripció

Reflexió final: què tenen en comú les burles? Són comentaris despectius? Fan referència al físic? Com heu sabut que eren burles? Amb aquestes reflexions, s'emplena una cartolina de dues columnes: una columna sobre les burles i les bromes, afegint característiques de cadascuna per aprendre a diferenciar-les. Aquest recurs romandrà a l'aula per a la conscienciació.

Orientacions
pràctiques

Per la part II (OPCIONAL): recalcar als nens que no ens enfadem si la persona del grup no ha obtingut punt. Ho ha fet el millor que ha pogut.

Enllaç al
timer

<https://www.youtube.com/watch?v=6H8jMHyvDbk>

EXEMPLE

Així ha de quedar la cartolina DIN A3.

BROMA O BURLA?

BROMES

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

BURLES

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____

ACTIVITATS

SESSIÓ 5

MATERIAL

Aquests són els cartells per al portaveu de cada grup a la part 1.

BURLA

BROMA

ACTIVITATS

SESSIÓ 5

MATERIAL

Aquest és el llistat que el docent ha de recitar.

1. Cridar-li "gafotas" a algú. **BURLA** 🖐️
2. Fer pessigolles (si l'altre vol). **BROMA** 👍
3. Explicar una endevinalla graciosa. **BROMA** 👍
4. Amagar l'estoig d'algú. **BURLA** 🖐️
5. Posar-li la mà a un company perquè xoqui els cinc i treure-la abans de que ho faci. **BURLA** 🖐️
6. Posar una cara graciosa a una foto. **BROMA** 👍
7. Fer sons estranys d'animals. **BROMA** 👍
8. Riure perquè algú de la classe llegeix lent. **BURLA** 🖐️
9. Riure's de la roba d'un amic teu. **BURLA** 🖐️
10. Ignorar algú a propòsit. **BURLA** 🖐️
11. Fer una salutació graciosa amb un amic. **BROMA** 👍
12. Imitar a un company quan s'enfada. **BURLA** 🖐️
13. Fer rimes amb el nom d'algú que no li agradi. **BURLA** 🖐️
14. Explicar un acudit. **BROMA** 👍
15. Imitar al teu cantant preferit. **BROMA** 👍
16. Treure a ballar als teus amics. **BROMA** 👍
17. Riure's si el teu amic no sap la resposta. **BURLA** 🖐️
18. Riure's si algú ha caigut. **BURLA** 🖐️
19. Fer sorolls mentre la mestra està explicant. **BURLA** 🖐️

5

CREACIÓ DEL MURAL

SESSIÓ FINAL

"Posant en comú tot el que hem après"

Abans de la lectura

Durant la lectura

Després de la lectura ☒

Objectiu

- Rescatar idees i expectatives prèvies de l'alumnat per comparar-les amb els coneixements adquirits després de la lectura.
- Recapitular tots aquests coneixements.
- Plasmar-los en una creació artística que reflecteixi la totalitat del projecte i romangui al centre com a crida per tractar-nos bé.

Idea clau associada

Recapitulació de totes les anteriors.

Metodologia

PLUJA D'IDEES

DIBUIX ARTÍSTIC

Materials

Cartolina de la sessió 0, mural i materials de dibuix.

Descripció

Cartolina sessió 0: el docent reprèn la cartolina que es va emplenar a la sessió 0, i mentre el grup-classe està assegut en forma d'assemblea, col·loca la cartolina al mig (o en qualsevol altre espai visible) per comentar-la.

Comparativa: s'observen les respostes que es van recollir a la cartolina i es llancen aquestes preguntes per incitar a la reflexió: *penseu que teníem una idea pròxima del que tractava el llibre?* (en relació a la columna 1), *ha canviat la nostra idea del que significa tractar-nos bé?* (columna 2), *i què significa per vosaltres, ara, tractar bé a una persona?* Creieu que ara sabem coses que abans no sabíem? (columna 3).

Columna 4: és moment de completar la quarta columna (que s'havia estat reservant fins ara) i de respondre a la pregunta: *què hem après?*. D'aquesta manera, es comparen les expectatives inicials amb els coneixements adquirits, la qual cosa dona una idea bastant clara de l'evolució que ha tingut l'alumnat. Això implica recapitular tots els valors que apareixen al llibre i que s'han anat treballant al llarg de les sessions.

5

CREACIÓ DEL MURAL

SESSIÓ FINAL

"Posant en comú tot el que hem après"

Abans de la lectura

Durant la lectura

Després de la lectura ☒

Descripció

Creació del mural: una vegada completada la quarta columna, aquesta ens serveix de base per crear el mural (producte final). Hem de partir dels coneixements adquirits i plasmar-los en una composició artística que reflecteixi aquests aprenentatges. Per això, es proposa llançar una sèrie de preguntes que ajudin els alumnes a transformar els valors en situacions o gestos concrets que es puguin dibuixar. És a dir, es pretén que els alumnes no percebin els valors com una cosa abstracta.

Orientacions
pràctiques

Proposem una sèrie de preguntes per ajudar a rescatar els aprenentatges de cada sessió per al mural:

SESSIÓ 1

Com se us ocorre dibuixar que som diferents? Dibuixem nens i nenes amb el mateix color de cabell? Tots vesteixen igual? Quina cosa especial pot tenir cada persona que dibuixem?

SESSIÓ 2

Quines coses ens recorden a l'amistat? Una abraçada pot ser una manera de fer-li saber a algú que l'estimem? I jugar amb ell? I riure'ns? Penseu que algú que se sent sol representa l'amistat? Com podem dibuixar l'amistat?

SESSIÓ 3

Com podem dibuixar una persona que està contenta amb si mateixa? Penseu que un nen o nena que s'està mirant al mirall i somriu té pensaments bonics sobre si mateix? Penseu que algú que ha aconseguit alguna cosa que li costava molt està content amb si mateix? I un nen o nena que intenta alguna cosa i no li surt, però no es rendeix? Quines situacions de l'escola o símbols us recorden a aquestes coses?

SESSIÓ 4

Què significa demanar ajuda? Com podem simbolitzar que algú no està sol? Per exemple, tocar-li l'espatlla a algú quan està nerviós o trist, penseu que és una manera de dir-li que li donem suport?

SESSIÓ 5

Quina era la diferència principal entre una broma i una burla? (a la broma tots riuen, a la burla no), com es pot dibuixar això?

5 CREACIÓ DEL MURAL

SESSIÓ FINAL

"Posant en comú tot el que hem après"

Abans de la lectura

Durant la lectura

Després de la lectura ☒

Descripció

Hauríem de posar-li un títol? Quin títol? On? Penseu que les persones que vegin el nostre mural entendran el que volem dir amb el nostre dibuix? Quin és el nostre missatge realment? Què volem dir als nostres companys de l'escola? (que ens hem de tractar bé).

Altres preguntes
per la creació del
mural.

ENS TRACTEM BÉ

The background features large, soft-edged abstract shapes in light blue, teal, pink, and yellow. Scattered around the text are several hand-drawn style icons: a paper airplane with a dashed line showing its path in the top left, two stars in the top right, two stars in the bottom left, and a pencil with a squiggly line in the bottom right.

GRÀCIES!

